

Dosarul nr. 2r-13/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. R. Pascari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica împotriva Evgheniei Verlan cu privire la împărțirea în natură a bunurilor imobile, determinarea modului de folosință a lotului de pământ, înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate și stabilirea sultei,

la cererea reconvențională a Evgheniei Verlan împotriva Nataliei Rîșcanu, Cornel Rîșcanu și Mihail Marcenco cu privire la recunoașterea acordului privind stabilirea modului de folosință între coproprietari ca un act de partaj realizat, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, obligarea de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de proprietate, atribuirea în folosință a terenului coproprietarilor și repararea prejudiciului moral

și la cererea lui Mihail Marcenco cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și de folosință

împotriva încheierii din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în partea prin care a fost acordat lui Cornel Rîșcanu și Nataliei Rîșcanu termen pentru plata taxei de stat și

împotriva încheierii din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Cornel Rîșcanu

constată:

La 26 noiembrie 2010, Natalia Rîșcanu, reprezentată de avocatul Liubomir Dudulica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Evgheniei Verlan cu privire la împărțirea în natură a bunurilor imobile și înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate.

La 16 ianuarie 2013, Cornel Rîșcanu a solicitat să fie admis în calitate de coreclamant în acțiunea de bază.

Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica au depus cerere de chemare în judecată concretizată împotriva Evgheniei Verlan, intervenienți accesorii Mihail Marcenco și Consiliul municipal Chișinău, solicitând împărțirea în natură a bunurilor imobile din str. XXXXX mun. XXXXX, proprietate comună pe cote-părți, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar, determinarea modului de folosință a terenului cu delimitarea cotelor-părți a fiecărui coproprietar, înlăturarea obstacolelor create de Evghenia Verlan în exercitarea dreptului lor de proprietate, precum și încasarea în beneficiul lor a cheltuielilor de judecată din contul Evgheniei Verlan în sumă de 12435 de lei și din contul lui Mihail Marcenco în sumă de 3150 de lei.

Totodată, au menționat că se obligă să achite Evgheniei Verlan suma de 6426 de lei pentru egalarea cotelor în urma împărțirii în natură a bunurilor imobile proprietate comună pe cote-părți situate pe terenul din str. XXXXX mun. XXXXX.

Pe parcursul examinării cauzei, Evghenia Verlan a depus cerere reconvențională, concretizată ulterior, împotriva Nataliei Rîșcanu, Cornel Rîșcanu și Mihail Marcenco, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău, solicitând recunoașterea acordului nr. 7928 din 16 august 2001 despre stabilirea modului de folosință între coproprietarii în diviziune asupra casei de locuit cu nr. cadastral XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX ca un act de partaj realizat, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile și partajarea acestora, obligarea Nataliei Rîșcanu, Cornel Rîșcanu și Mihail Marcenco să nu-i creeze obstacole în exercitarea dreptului ei de proprietate, atribuirea în folosință a terenului coproprietarilor proporțional suprafețelor din construcțiile deținute de ei pe acest teren, încasarea în mod solidar din contul pârâților în beneficiul ei a prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 16841,17 de lei.

La 31 iulie 2013, Mihail Marcenco a depus cerere prin care a solicitat admiterea lui în calitate de intervenient principal cu pretenții proprii, recunoașterea dreptului lui de proprietate asupra beciului nr. 6 situat pe str. XXXXX mun. XXXXX și a dreptului de folosință asupra lotului de pământ cu suprafața de 300 m² din str. XXXXX mun. XXXXX.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost admisă parțial acțiunea Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu.

Au fost partajate în natură bunurile imobile din str. XXXXX mun. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, proprietate comună pe cote-părți a câte ½ cotă-parte pentru Natalia Rîșcanu, Cornel Rîșcanu și ½ cotă-parte pentru Evghenia Verlan.

Au fost atribuite în proprietate fiecărui coproprietar, după cum urmează:

În proprietatea Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu:

- din casa de locuit lit. A încăperile nr. 2 cu suprafața de 6,00 m² în valoare de 56186,14 de lei, nr. 3 cu suprafața de 4,20 m² în valoare de 39330,30 de lei, nr. 5 cu suprafața de 14,80 m² în valoare de 138592,48 de lei, cu suprafața totală de 25 m² și în valoare totală de 234108,93 de lei;

- beciul nr. IV în valoare de 9708 de lei, bazinul lit. II în valoare de 8172 de lei, gardul lit. IX în valoare de 15243 de lei, poarta lit. X în valoare de 11633 de lei, în valoare totală de 44756 de lei.

În proprietatea Evgheniei Verlan:

- din casa de locuit lit. A încăperile nr. 1 cu suprafața de 16,00 m² în valoare de 149829,71 de lei, nr. 4 cu suprafața de 11,10 m² în valoare de 103944,36 de lei, cu suprafața totală de 27,10 m² și în valoare totală de 253774,07 de lei;

- Anexa lit. A1 cu încăperile nr. 6 cu suprafața de 9,90 m², nr. 7 cu suprafața de 11,20 m², nr. 8 cu suprafața de 11,50 m², cu suprafața totală de 32,6 m² și în valoare totală de 290646 de lei;

- porțița în valoare de 3522 de lei.

A fost încasată de la Evghenia Verlan în beneficiul Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu suma de 134538,57 de lei cu titlu de sultă bănească pentru atribuirea unei părți reale mai mari decât cota parte.

A fost încasată de la Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu în beneficiul Evgheniei Verlan suma de 46756,82 de lei cu titlu de compensație bănească echitabilă pentru imposibilitatea posesiunii și folosirii a 1/2 cotă-parte din încăperea nr. 9 care a avut suprafața de 8,9 m² din Anexa A2.

În rest, au fost respinse cerințele înaintate de Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu, ca fiind neîntemeiate.

A fost respinsă cererea reconvențională a Evghenia Verlan, ca fiind neîntemeiată.

A fost respinsă integral cererea intervenientului principal Mihail Marcenco.

A fost admisă parțial cererea Nataliei Rîșcanu privind compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost încasată de la Evghenia Verlan în beneficiul Nataliei Rîșcanu cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 5650 de lei, inclusiv pentru taxa de stat 650 de lei și cheltuieli de asistență juridică 5000 de lei.

A fost admisă parțial cererea Evgheniei Verlan privind compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost încasată în mod solidar de la Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu în beneficiul Evgheniei Verlan cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 10003 de lei, inclusiv pentru taxa de stat 4003 de lei și cheltuieli de asistență juridică 6000 de lei.

A fost respinsă integral cererea lui Cornel Rîșcanu privind compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

A fost respinsă integral cererea lui Marcenco Mihail privind compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost încasată în mod solidar de la Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 6763,58 de lei.

A fost încasată de la Evghenia Verlan în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4032,97 de lei.

Prin încheierea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, au fost corectate, din oficiu, greșelile de calcul din dispozitivul hotărârii

din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, după cum urmează:

- la alineatul 3 suma de „269077,15 de lei” se înlocuiește cu „134538,57 de lei”;
- la alineatul 13 suma de „17836,30 de lei” se înlocuiește cu „6763,58 de lei”;
- la alineatul 14 suma de „5650,00 de lei” se înlocuiește cu „4032,97 de lei”.

La 4 ianuarie 2018, Mihail Marcenco, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând anularea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu și a cererii lui, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu și a cererii lui.

La 5 ianuarie 2018, Evghenia Verlan a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate în partea prin care a fost dispusă încasarea din contul ei a taxei de stat în sumă de 4032,97 de lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de scutire integrală de la plata taxei de stat, încasarea suplimentar de la Natalia Rîșcanu în beneficiul ei a sumei de 44826,5 de lei cu titlu de compensație bănească echitabilă pentru imposibilitatea posesiunii și folosirii a ½ cotă-parte din garajul cu suprafața de 20,5 m², precum și scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru cererea de apel.

La 10 ianuarie 2018, Cornel Rîșcanu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând casarea hotărârii prime instanțe în partea respingerii acțiunii Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu și a cererii lui Mihail Marcenco, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu și a cererii lui Mihail Marcenco.

Prin încheierea din 16 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Mihail Marcenco, Evghenia Verlan și Cornel Rîșcanu, fiind acordat apelanților termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri pentru depunerea cererilor de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat de către Mihail Marcenco în sumă de 75 de lei, Evghenia Verlan – 1008,59 de lei și Cornel Rîșcanu – 5072,68 de lei.

La 13 iunie 2018, Cornel Rîșcanu a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii contestate și a încheierii din 27 decembrie 2018, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, precum și scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru cererea de apel.

La 13 iunie 2018, Natalia Rîșcanu a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii contestate și a încheierii din 27 decembrie 2018, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, precum și scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru cererea de apel.

La 13 iunie 2018, Mihail Marcenco a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii contestate și a încheierii din 27 decembrie 2018, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, precum și scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru cererea de apel.

Prin încheierea din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea apelanților Cornel Rîșcanu, Natalia Rîșcanu și Mihail Rîșcanu privind scutirea de la plata taxei de stat.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Natalia Rîșcanu, acordat apelantei termen până la 3 iulie 2018 pentru achitarea taxei de stat în sumă de 5072,68 de lei.

A fost acordat apelanților Mihail Marcenco și Cornel Rîșcanu termen suplimentar până la 3 iulie 2018 pentru achitarea taxei de stat de către Mihail Marcenco în sumă de 75 de lei și de către Cornel Rîșcanu în sumă de 5072,68 de lei.

Prin încheierea din 1 august 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost restituit recursul declarat de Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu împotriva încheierii din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Cornel Rîșcanu.

La 17 octombrie 2018, Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica au declarat recurs împotriva încheierii din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și împotriva încheierii din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea prin care a fost acordat lui Cornel Rîșcanu și Nataliei Rîșcanu termen pentru plata taxei de stat în sumă de 5072,68 de lei fiecare, a încheierii din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, constatarea achitării integrale de către Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu, în mod solidar, a taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 5072,68 de lei, cu restituirea pricinii în instanța de apel și examinarea cererilor lor de apel.

În motivarea recursului au invocat că instanța de apel neîntemeiat și contrar legii a restituit apelul.

Considerând eronate calculele din încheierea din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, dâșii au achitat solidar suma de 5072,68 de lei, iar la 3 septembrie 2018 au înaintat cerere de corectare a erorilor.

Instanța de apel nu a aplicat corect prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat și art. 87 CPC, deoarece urma să încaseze 75 % din taxa ce urma a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, respectiv, în mod solidar de la ei 75 % din taxa de stat în mărime de 6763,58 de lei sau să încaseze 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Au remarcat că taxa de stat în sumă de 5072,68 de lei urmează a fi achitată de către ei în mod solidar, deoarece prin hotărârea primei instanțe a fost încasată în mod solidar din contul lor taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 6763,58 de lei.

Prin urmare, fiecare din ei trebuie să achite taxa de stat la depunerea cererii de apel a câte 2536,34 de lei fiecare.

O eroare gravă de procedură constituie și faptul că instanța de apel nu a examinat în modul corespunzător cererea de corectare a erorilor depusă la 3 septembrie 2018 și nu s-a pronunțat asupra admiterii sau respingerii acesteia.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost restituit recursul declarat de Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu împotriva încheierii din 16 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 17 octombrie 2018 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierilor instanței de apel contestate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei se constată că la 4 ianuarie 2018, Mihail Marcenco, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând anularea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu și a cererii lui, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu și a cererii lui (f. d. 67-69 vol. V).

La 5 ianuarie 2018, Evghenia Verlan a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate în partea prin care a fost dispusă încasarea din contul ei a taxei de stat în sumă de 4032,97 de lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de scutire integrală de la plata taxei de stat, încasarea suplimentar de la Natalia Rîșcanu în beneficul ei a sumei de 44826,5 de lei cu titlu de compensație bănească echitabilă pentru imposibilitatea posesiunii și folosirii a ½ cotă-parte din garajul cu suprafața de 20,5 m², precum și scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru cererea de apel (f. d. 70-71 vol. V).

La 10 ianuarie 2018, Cornel Rîșcanu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând casarea hotărârii prime instanțe în partea respingerii acțiunii Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu și a cererii lui Mihail Marcenco, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu și a cererii lui Mihail Marcenco (f. d. 72-73 vol. V).

Ca urmare, prin încheierea din 16 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Mihail Marcenco, Evghenia Verlan și Cornel Rîșcanu, fiind acordat apelanților termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri pentru depunerea cererilor de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat de către Mihail Marcenco în sumă de 75 de lei, Evghenia Verlan – 1008,59 de lei și Cornel Rîșcanu – 5072,68 de lei (f. d. 78-80 vol. V).

Tot materialele cauzei atestă că la 13 iunie 2018, Cornel Rîșcanu a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii contestate și a încheierii din 27 decembrie 2018, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, precum și scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru cererea de apel (f. d. 95-99 vol. V).

La cererea de apel motivată, Cornel Rîșcanu a anexat dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 505 de lei (f. d. 86 vol. V).

Totodată, la 13 iunie 2018, Natalia Rîșcanu a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii contestate și a încheierii din 27 decembrie 2018, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, precum și scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru cererea de apel (f. d. 100-104 vol. V).

La cererea de apel motivată, Natalia Rîșcanu a anexat dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 505 de lei (f. d. 85 vol. V).

În aceeași zi și Mihail Marcenco a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii contestate și a încheierii din 27 decembrie 2018, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, precum și scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru cererea de apel (f. d. 107-110 vol. V).

Este cert și faptul că prin încheierea din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea apelanților Cornel Rîșcanu, Natalia Rîșcanu și Mihail Marcenco privind scutirea de la plata taxei de stat.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Natalia Rîșcanu, acordat apelantei termen până la 3 iulie 2018 pentru achitarea taxei de stat în sumă de 5072,68 de lei.

A fost acordat apelanților Mihail Marcenco și Cornel Rîșcanu termen suplimentar până la 3 iulie 2018 pentru achitarea taxei de stat de către Mihail Marcenco în sumă de 75 de lei și de către Cornel Rîșcanu în sumă de 5072,68 de lei (f. d. 114-116 vol. V).

Prin încheierea din 1 august 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost restituit recursul declarat de Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu împotriva încheierii din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 128-131 vol. V).

Din materialele dosarului se mai constată că la 24 septembrie 2018, Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu au achitat taxa de stat în cuantum de 2036,34 de lei fiecare (f. d. 142, 143 vol. V).

Este cert și faptul că prin încheierea din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Cornel Rîșcanu (148-151 vol. V).

Verificând legalitatea încheierilor contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca întemeiate soluțiile instanței de apel prin actele de dispoziție contestate.

În acest sens se va menționa că prin recursul depus, recurenții Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu au contestat integral legalitatea încheierii din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, iar încheierea din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău doar în partea prin care a fost acordat lui Cornel Rîșcanu și Nataliei Rîșcanu termen pentru plata taxei de stat în sumă de 5072,68 de lei fiecare.

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Instanța de recurs constată că instanța de apel, având la bază prevederile art. 368 alin. (1) CPC, întemeiat a dispus, prin încheierea din 26 iunie 2018, de a nu da curs cererii de apel depusă de Natalia Rîșcanu, acordându-i ultimei termen pentru achitarea taxei de stat în sumă de 5072,68 de lei, precum și de a acorda termen suplimentar lui Cornel Rîșcanu pentru achitarea taxei de stat în cuantum de 5078,68 de lei.

Materialele cauzei denotă că neajunsurile stabilite de instanța de apel au fost îndeplinite parțial de către Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu, prin achitarea taxei de stat în cuantum de 2541,34 de lei fiecare (f. d. 85-86, 142, 143 vol. V).

Astfel fiind, instanța de recurs reține ca neîntemeiată critica recurenților cu privire la ilegalitatea încheierii din 26 iunie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Natalia Rîșcanu și acordat termen pentru achitarea taxei de stat, precum și acordat termen suplimentar pentru Cornel Rîșcanu pentru achitarea taxei de stat.

Asta deoarece încheierea menționată a fost adoptată în corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea cu privire la taxa de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992, care stipulează expres că pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită taxă de stat în cuantum de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau alte cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Ca urmare, instanța de apel justificat a concluzionat că Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu au depus cereri de apel separate și reieșind din pretențiile formulate în cererile de apel, fiecare apelant urmează să achite taxa de stat la depunerea cererii sale de apel în cuantum de 5072,68 de lei.

Or, reieșind din cererea de apel motivată *Cornel Rîșcanu* a solicitat casarea parțială a hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani

și a încheierii din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie atribuită în proprietatea Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu încăperea nr. 1 cu suprafața de 16 m² din casa de locuit cu nr. cadastral XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX, obligarea Nataliei Rîșcanu, Cornel Rîșcanu și Evgheniei Verlan să suporte în mod solidar cheltuielile legate de înzidirea golului de ușă dintre încăperile nr. 1 și nr. 4 și spargerea peretelui dintre încăperile nr. 3 și nr. 1 și instalarea ușii, *determinarea cotelor pentru lotul de pământ din str. XXXXX mun. XXXXX, după cum urmează: Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu – 25 % din 0,0672 ha, Mihail Marcenco și Nina Marcenco – 40 % din 0,0672 ha, Evghenia Verlan – 35 % din 0,0672 ha*, încasarea de la Evghenia Verlan în beneficiul Nataliei Rîșcanu a sumei de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

Iar *Natalia Rîșcanu* a solicitat, prin cererea sa de apel, casarea parțială a hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani și a încheierii din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie atribuită în proprietatea Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu încăperea nr. 1 cu suprafața de 16 m² din casa de locuit cu nr. cadastral XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX, obligarea Nataliei Rîșcanu, Cornel Rîșcanu și Evgheniei Verlan să suporte în mod solidar cheltuielile legate de înzidirea golului de ușă dintre încăperile nr. 1 și nr. 4 și spargerea peretelui dintre încăperile nr. 3 și nr. 1 și instalarea ușii, *determinarea cotelor pentru lotul de pământ din str. XXXXX mun. XXXXX, după cum urmează: Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu – ¼ cotă-parte din 0,0611 ha, Mihail Marcenco și Nina Marcenco – ½ cotă-parte din 0,0611 ha, Evgheniei Verlan – ¼ cotă-parte din 0,0611 ha*, încasarea de la Evghenia Verlan în beneficiul ei a sumei de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

Respectivele constatări resping argumentul recurenților Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu precum că taxa de stat în sumă de 5072,68 de lei urmează a fi achitată de către ei în mod solidar.

Or, reieșind din prevederile art. 361 alin. (1) și (2) CPC, coparticipanții (coreclamanții, copârâții) și intervenienții care participă în proces din partea apelantului se pot alătura la apel, dacă pretențiile lor coincid cu pretențiile apelantului, prezentând o cerere scrisă. Pentru cererea de alăturare la apel nu se plătește taxă de stat. În cazul în care pretențiile apelantului nu coincid cu pretențiile alăturatului, acesta din urmă este în drept să depună apel după regulile generale, plătind taxă de stat.

Pe când la caz, după cum a fost menționat mai sus, Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu au depus cereri de apel separate, cu pretenții distincte care nu coincid, prin urmare nu poate fi aplicată instituția alăturării la apel, fapt ce exclude și achitarea solidară de către aceștea a taxei de stat pentru depunerea și examinarea cererilor de apel.

Distinct de cele evidențiate mai sus, instanța de recurs conchide că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea din 26 iunie 2018, prin care a fost acordat lui Cornel Rîșcanu și Nataliei Rîșcanu termen pentru plata taxei de stat în sumă de 5072,68 de lei fiecare este una întemeiată, aceasta fiind compatibilă și cu

respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că dreptul la un tribunal nu este absolut, or acesta poate fi supus unor diverse limitări de ordin pecuniar (plata taxei de stat) sau procedural (autorizație prealabilă).

În același timp, instanța de recurs reține ca lipsită de suport și critica recurenților precum că instanța de apel nu s-a expus referitor la cererea de corectare a erorilor din încheierea din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, depusă de ei la 3 septembrie 2018.

Și asta deoarece din conținutul încheierii din 2 octombrie 2018 rezultă cu certitudine că instanța de apel s-a expus și pe marginea temeiniciei cererii de corectare a erorilor din încheierea instanței de apel din 26 iunie 2018, considerând inoportun admiterea unei astfel de cereri, deoarece este una neîntemeiată, depusă cu scopul tergiversării judecării cauzei.

Față de considerentele expuse, având în vedere că apelantul Cornel Rîșcanu a ignorat obligativitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în quantum deplin, Curtea de Apel Chișinău întemeiat, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, a restituit, prin încheierea din 2 octombrie 2018, apelul declarat de Cornel Rîșcanu.

Se va menționa că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod repetat că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka contra Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Instanța de recurs va respinge ca neîntemeiat și argumentul recurenților precum că instanța de apel a ignorat solicitarea lor cu privire la amânarea examinării cauzei în legătură cu imposibilitatea avocatului lor de a se prezenta în ședința de judecată, or, potrivit prevederilor art. 369 alin. (1¹) CPC (în vigoare din 1 iunie 2018), asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

Totodată, instanța de recurs notează că referirea recurenților cu privire la eroarea admisă de către instanța de apel prin încheierea din 26 iunie 2018 ce ține de respingerea cererii de apel înaintată de Natalia Rîșcanu până la punerea pe rol a cauzei și examinarea fondului cauzei, este una vădit eronată, ori din conținutul încheierii menționate, o astfel de soluție nu se evidențiază.

În consecință, se constată netemeinicia cererii de recurs depusă de Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica, fapt ce impune respingerea acesteia și menținerea încheierii din 26 iunie 2018 în partea contestată și a încheierii din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Având în vedere că încheierea instanței de apel din 26 iunie 2018, nu a fost contestată integral cu recurs, instanța de recurs consideră inoportun de a se expune cu privire la temeinicia sau netemeinicia încheierii în partea necontestată.

Or, deși recursul depus de Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu împotriva încheierii din 26 iunie 2018 în partea prin care a fost respinsă cererea lor cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel a fost restituit prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 1 august 2018 din considerentul că

aceasta se contestă odată cu fondul cauzei, prin recursul depus la 17 octombrie 2018, Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu au invocat ilegalitatea încheierii din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău doar în partea prin care le-a fost acordat termen pentru plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica.

Se mențin încheierile din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea prin care a fost acordat lui Cornel Rîșcanu și Nataliei Rîșcanu termen pentru plata taxei de stat și din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica împotriva Evgheniei Verlan cu privire la împărțirea în natură a bunurilor imobile, determinarea modului de folosință a lotului de pământ, înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate și stabilirea sultei, la cererea reconvențională a Evgheniei Verlan împotriva Nataliei Rîșcanu, Cornel Rîșcanu și Mihail Marcenco cu privire la recunoașterea acordului privind stabilirea modului de folosință între coproprietari ca un act de partaj realizat, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, obligarea de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de proprietate, atribuirea în folosință a terenului coproprietarilor și repararea prejudiciului moral și la cererea lui Mihail Marcenco cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și de folosință.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu